

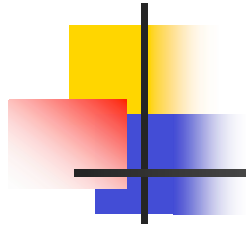
GÖRÖG TRAGÉDIA I

A KLASSZIKUS ATHÉN SZÍNHÁZA

A GÖRÖG SZÍNHÁZ

Copyright © Janice Siegel 1996

- A görög színház kialakulása
- A színház mint építmény
- Tragédia és komédia
- Drámai előadások és Dionüszosz
- Versenyjátékok
- A görög dráma a klasszikus korban és a klasszikus kor után

Forrásaink:

1. Tragédia- és komédiaszerzők. A tragikus triász és Arisztophanész
2. Arisztotelész: Poétika
3. Színházmaradványok
4. Vázafestészet
5. Késői források (óvatos használat szükséges)

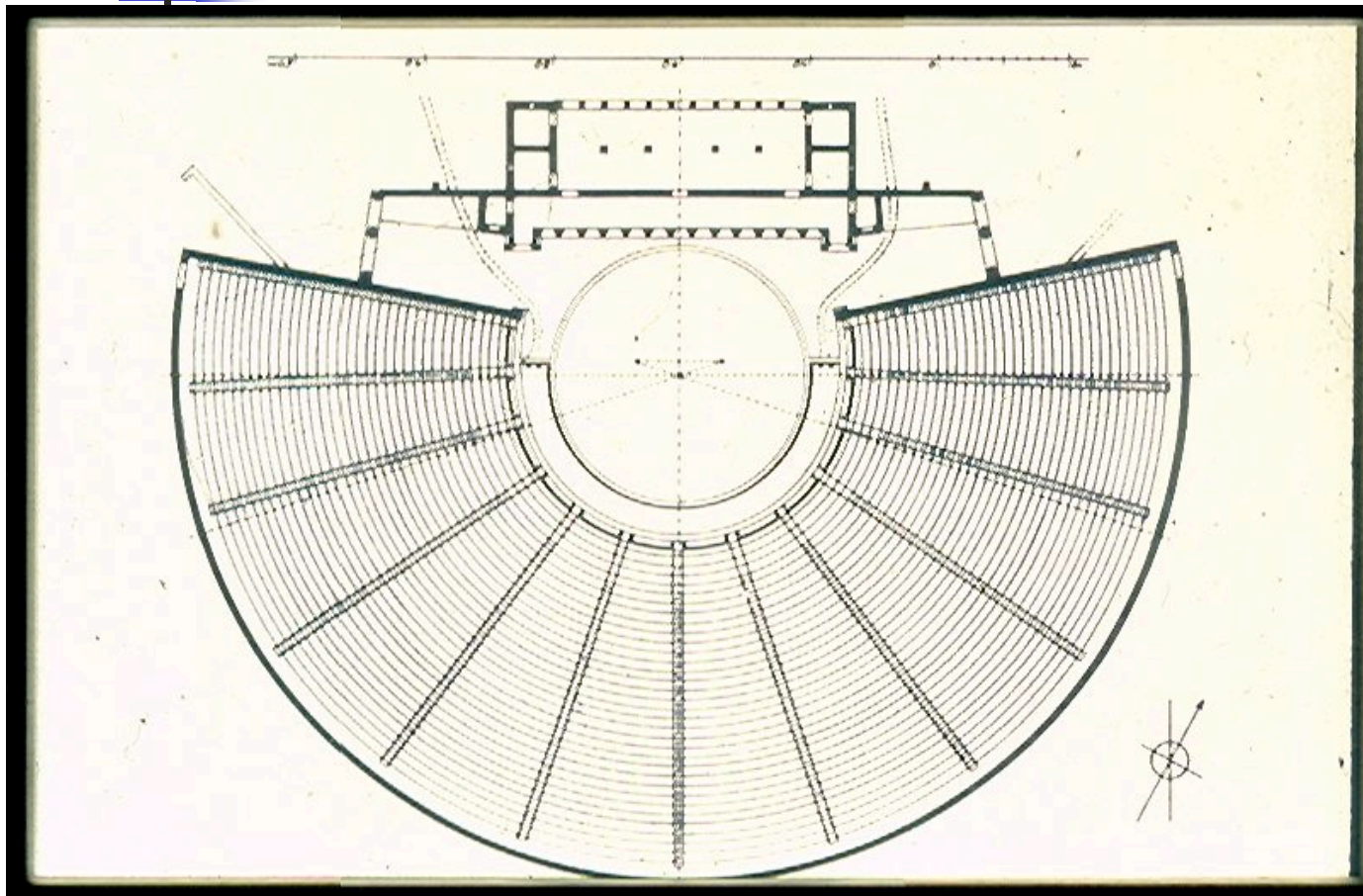
A színház kialakulása

Az archaikus és klasszikus kori görög színház alapsémája:

- Orkhésztra
- Színpad
- Szkéné
- Nézőtér

Alap: Dionüszosz színháza Athénban

Természetes domborzati viszonyok

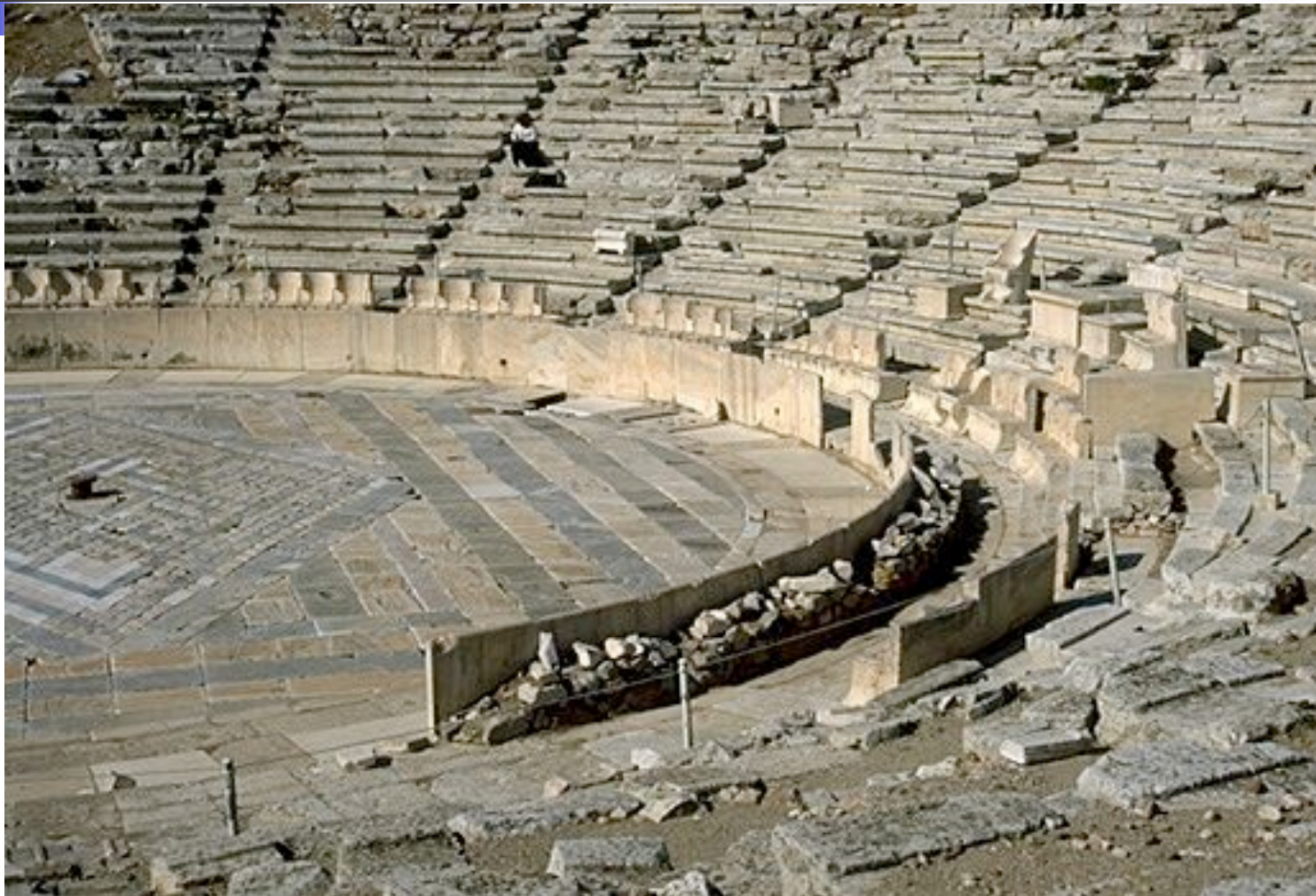

Dionüszosz színháza Athénban az Akropolisz déli lejtőjén épült. A hellénisztikus és a római korban épült színház maradványai máig láthatók. Az ötödik század első felétől kezdve a színházat többször is átépítették.

A képeken jól láthatóak a márványszékek, az első sorokban a díszesen faragott székek. Az ötödik század színháza jóval puritánabb volt, valószínűleg fából ácsolt szerkezetekkel.

Az Athénban kialakult színházforma terjedt az el a görög világban.

Fő jellemzője: kör alakú orkhésztra – a kar, amelyből Arisztotelész állítása szerint a tragédia kifejlődik, itt táncol.

A színpad az orkhésztra megosztásával jön létre.

A képeken két színház romjai láthatók.

- Délosz
- Delfi (Delphoi)
- A befogadóképességük jóval kisebb az athéninál, de a szerkezet azonos.

Az egyik legépebb
állapotban
megmaradt antik
színház
Epidaurosban.

Itt máig tartanak
előadásokat.

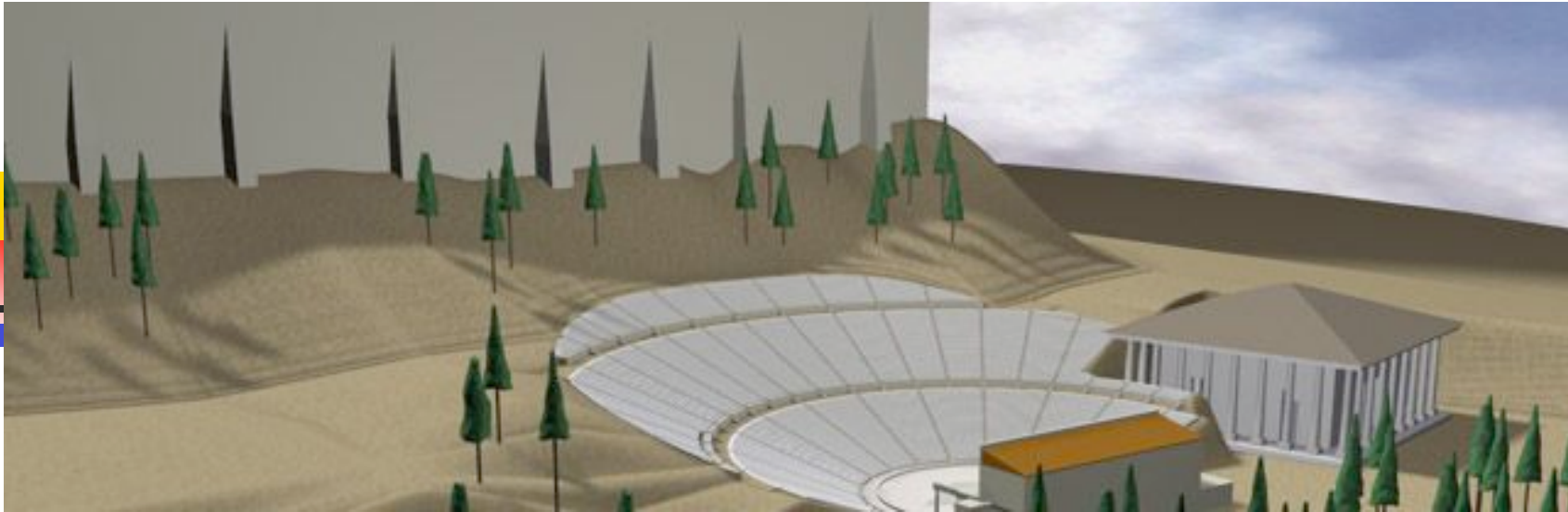
- Kör alakú
orkhésztra
(szemben a
részben félkör
alakúval
Athénban)
- Rendkívüli
befogadóképessé
g (több ezer
néző)
- Kiváló akusztika

A Thorikoszban fennmaradt archaikus színház orkhésztrája téglalap alakú (az athéni színház struktúrája még nem vált általánossá).

Pár száz néző befogadására alkalmas, jóval kisebb, egyszerűbb, de a színház mint intézmény meglétét már ebben a korai időpontban is mutatja.

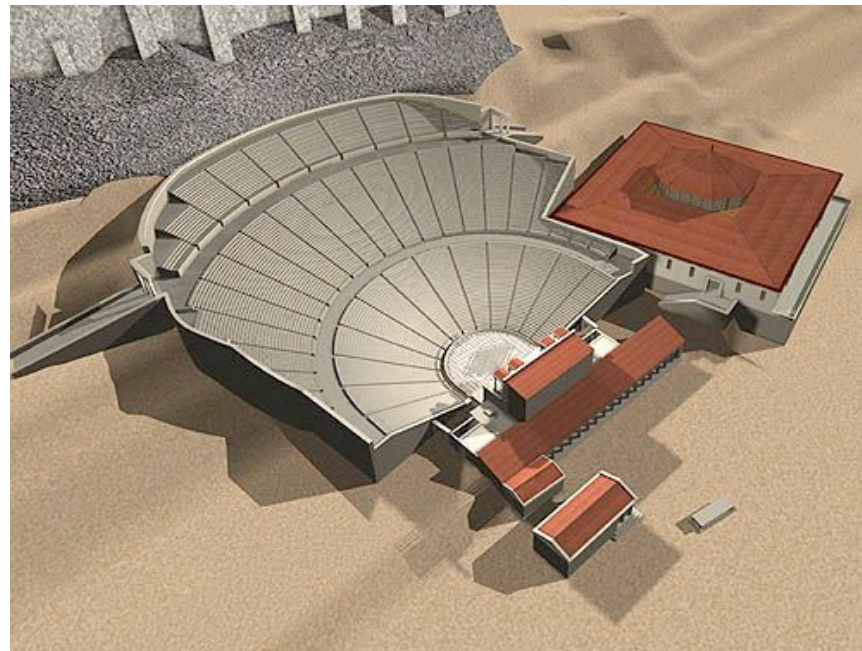
A képeken a klasszikus kort követő athéni Dionüszosz színház két különböző rekonstrukciója látható.

Mindkét rekonstrukción jól megfigyelhető a

- domborzat kihasználása
- a monumentális nézőtér.

A színház melletti épület egy fedett színház, melyet

Periklész építtetett: ez a periklészi „ódeion”.

Az *ódeion* épülete. Az ötödik században épült (legendák szerint a Szalamisznál vereséget szenvedett perzsa hajóhad maradványainak felhasználásával).

Az első fedett európai színház, drámai és kóruselőadásoknak adott helyet.

Fény valószínűleg a sátorszerű tetőzet ablakain keresztül áramlott be.

A tetőt igazi oszloperdő tartotta. Rekonstrukciók alapján feltételezhető, hogy a nézők nem sokat láttak, és még annál is kevesebbet hallottak.

A Dionüszosz színház
Lükurgosz idején.
Lükurgosz Kr.e. 330
körül nagyszabású
átalakítást rendelt el.
Ekkor épült a
rekonstrukción
látható épület: az
első kőből épült
színház.

Az ötödik és negyedik
század során a
színház és a szkéné
fából készült.

A két képen a Dionüszosz színház két továbbépítése látható.

A hellénisztikus kori színház, emelt szkenével, oszlopokkal (ez hívták *paraszkéniomnak*). Az oszlopok között festett díszletekkel töltötték ki.

A római korban épült színház. Hatalmas, barokkos építmény. A színházat színházi előadások mellett gladiátor- és egyéb játékokra is használták. A ma látható romok ennek az építménynek a maradványai.

